

VIDES UN INFORMĀCIJAS PIEKĻŪSTAMĪBAS PAŠNOVĒRTĒJUMS

Seminārs “Kā nodrošināt vides piekļūstamību”

Finansē
Eiropas Savienība

Labklājības ministrija

Latvijas
Arhitektu
savienība

Kristaps Otersons

Sociālās politikas plānošanas un attīstības
departaments

2025. gada 20. novembrī

Apskatāmie jautājumi

Pašnovērtējuma anketa

- Kur pieejama
- Normatīvais regulējums
- Kam paredzēta
- Telpu un informācijas elementi
- Kā aizpildīt pašnovērtējuma anketu

PAŠNOVĒRTĒJUMA ANKETA

<https://www.lm.gov.lv/lv/vides-un-informacijas-pieklustamibas-pasnovertejums>

Vides un informācijas pieklūstamības pašnovērtējuma anketa							
<p>Par katru publisko ēku (objektu) jāaizpilda atsevišķa anketa. Piemēram, ja vienā adresē atrodas vairākas ēkas, anketa ir jāaizpilda par katru ēku.</p> <p>Ja pašnovērtējums tiek veikts jaunai būvniecībai, ir jānovērtē visa ēka.</p> <p>Ja pašnovērtējums tiek veikts atjaunošanai, pārbūvei un restaurācijai (ēkas daļai), tad novērtē to ēkas daļu, kurā notiek investīcijas, kā arī pilna cikla pieklūstamību šai ēkas daļai.</p>							
3	Telpas elements	Atbilstības kritēriji		Ja vērtējums ir "Jā", tad ierakstiet skaitli "1", ja vērtējums ir "Nē", tad ierakstiet skaitli "0"	Skaidrojums aizpildīšanai	Atsauce uz normatīviem aktiem	
6	1	Automašīnu stāvvietu cilvēkiem ar invaliditāti		94%			
7	1.1.	Ēkai nav un nav iespējams izveidot autostāvvietu	Jā	Nē	0	Ja šajā jautājumā atbilde ir "Jā", uz jautājumiem 1.2.-1.7. nav jāatbild	Ja ēka atrodas uz privātas vai pašvaldības zemes un nav iespējams vienoties ar zemes īpašnieku vai uz ēkai piegulošās teritorijas tehniski nav iespējams ierīkot autostāvvietu, tad finansējuma saņēmējam ir jāuzrāda dokuments, kas apliecina minēto situāciju, t.sk. sarakste ar pašvaldību vai zemes īpašnieku.
8	1.2.	Pie ēkas ir izveidota autostāvvietu cilvēkiem ar invaliditāti	Jā	Nē	1	Ja šajā jautājumā atbilde ir "Nē", uz jautājumiem 1.3.-1.7. nav jāatbild.	Ēkas tuvumā ir iespējams novietot automašīnu cilvēkiem ar invaliditāti ne tālāk kā 50 m no galvenās vai alternatīvas ieejas
		Autostāvvietas platums lielāks par 3,50					203. Autonovietnēs publiskajā ārtelpā un pie publiskām ēkām paredz speciālas ne mazāk kā 3,5 m platas

NORMATĪVAIS REGULĒJUMS

- Būvniecības likums
- MK Noteikumi Nr. 693 “Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvs LBN 200-21”
- MK Noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”
- MK Noteikumi Nr. 238 “Ugunsdrošības noteikumi”
- Eiropas Savienības apbūvētas vides piekļūstamības standarti:
  - LVS CEN/TR 17621:2023 “Apbūvētas vides pieejamība un izmantojamība. Tehnisko raksturlielumu kritēriji un specifikācijas”
  - LVS EN 17210:2021 L “Apbūvētas vides pieejamība un izmantojamība. Funkcionālās prasības”
  - LVS CEN/TR 17622:2023 “Apbūvētas vides pieejamība un izmantojamība. Atbilstības novērtēšana”

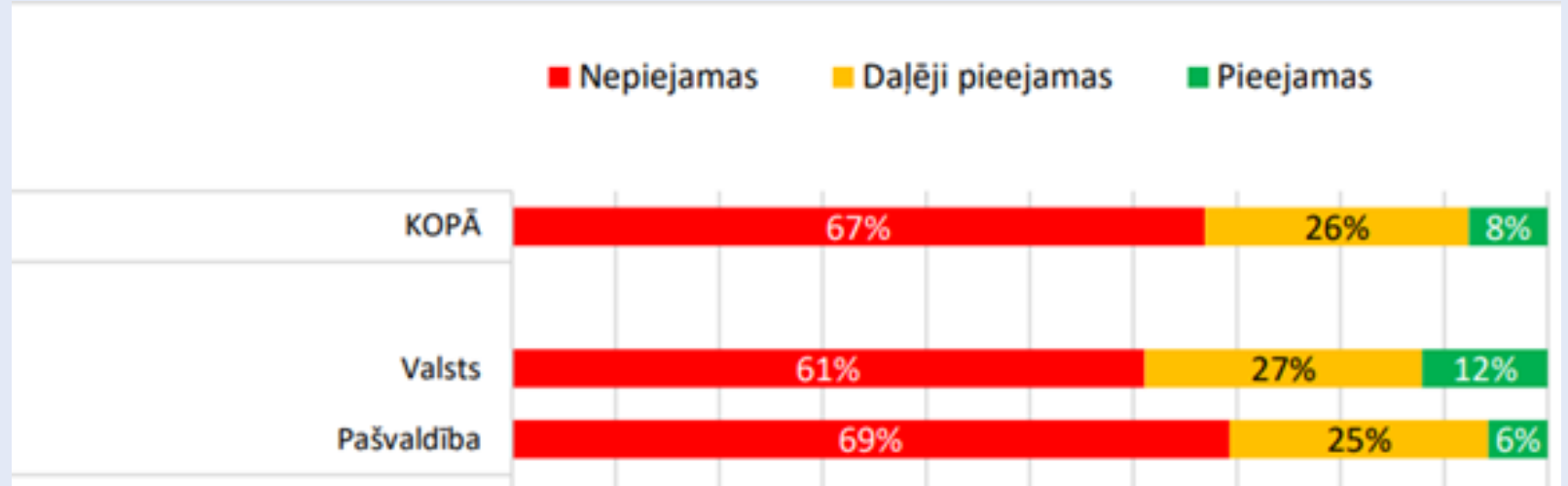
**KAM PAREDZĒTA
PAŠNOVĒRTĒJUMA
ANKETA**

**Publisku ēku, publisku pasākumu zāļu un sporta
būvju pieklūstamības novērtēšanai**

- Eiropas Savienības fondu investīciju projektiem, kuros notiek būvniecība vai pārbūve
- Privātā sektora iestādēm vides pieklūstamības pašpārbaudei
- Pētījumu vajadzībām un pieklūstamības situācijas analīzei valsts mērogā

PIEKĻŪSTAMĪBAS ANALĪZE 2021. GADĀ

- Novērtētas 672 valsts pārvaldes institūciju ēkas un 1 516 pašvaldību institūciju ēkas

- Nākamais pašnovērtējums: 2026.–2027. gadā.

**TELPU, ĀRTELPU UN
INFORMĀCIJAS
PIEKĻŪSTAMĪBAS
ELEMENTI**

1. Autostāvvietā cilvēkiem ar invaliditāti
2. Ietves un celiņi (līdz ēkas galvenajai ieejai)
3. Panduss un uzbrauktuve
4. Galvenā ieeja ēkā
5. Gaiteni
6. Skaņas, vizuālā un taktilā informācija
7. Drošība, evakuācijas ceļu piemērotība cilvēkiem ar invaliditāti
8. Pārvietošanās starp stāviem: kāpnes, lifts, pacelājs
9. Tualete un higiēnas telpa
10. Dušas telpa
11. Citas telpas

Jāpārbauda visi elementi!

Automašīnu stāvvietā cilvēkiem ar invaliditāti

- Izmērs: 3,5 x 5m
- Horizontāls un/vai vertikāls apzīmējums
- Ciets, līdzens segums
- Attālums līdz ēkai: līdz 25 m

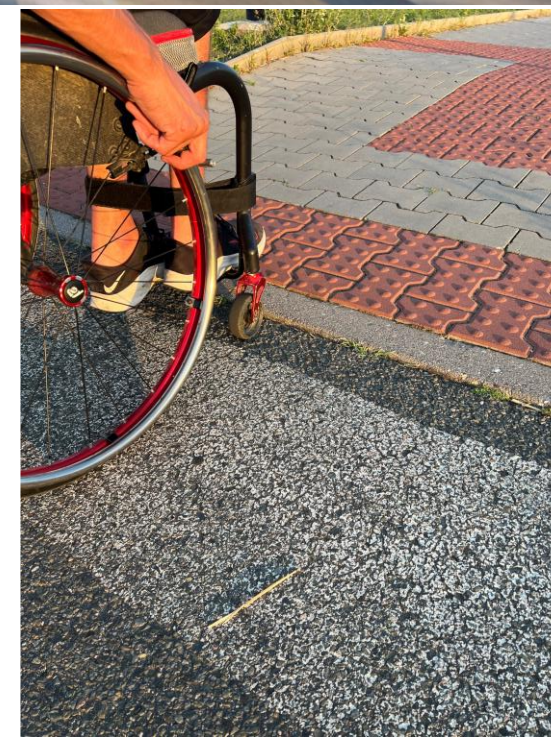

IETVES UN CELIŅI

(līdz ēkas galvenajai ieejai)

- Platums: no 1,2 m
- Ciets, līdzens un neslīdošs segums
- Līmeņu maiņa: zem 2 cm
- Vadulu sistēmas

IEEJAS DURVIS

- Platums: ne mazāks kā 0,9 m
- Manevrēšanas laukums: 1,5 m
- Zvana poga vai domofons 0,9–1,2 m augstumā
- Kontrasta marķējums stikla virsmām 3 augstumos (0,35 m, 1,4 m un 1,6 m)
- Nojume virs ieejas

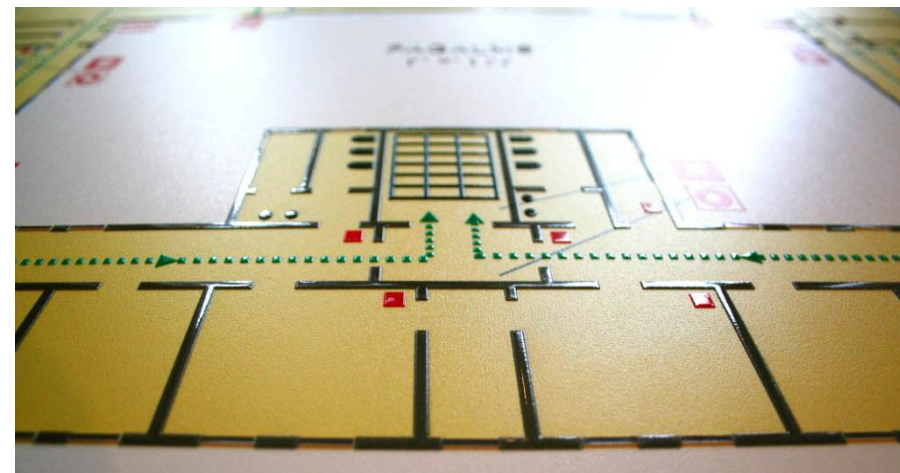

GAITEŅI

- Platums: virs 1,5 m
- Bez šķēršļiem
- Kontrasta un taktilie risinājumi gaitenēs
- Atbalsta margas gaitenēs (vēlams, apaļas)

SKAŅAS, VIZUĀLĀ UN TAKTILĀ INFORMĀCIJA

Skaņas pieklūstamība

- Indukcijas cilpas

Kontrasta un vizuāli risinājumi

- Marķēti pakāpieni
- Marķētas margas
- Kontrastējošas zīmes un norādes 1,4 m augstumā

Taktilā informācija un Braila raksts

- Taktila virsma pirms un pēc kāpnēm (uz grīdas)
- Stāva apzīmējums uz kāpņu margām
- Taktils telpas un evakuācijas plāns

DROŠĪBA

Evakuācijas ceļu piemērotība cilvēkiem ar invaliditāti

- Balss izziņošanas sistēma, gaismas brīdinājuma signāli
- Evakuācijas ceļi ir marķēti
- Durvis, grīdas un citas apdares virsmas - savstarpēji kontrastējošas
- Ugunsdzēsamie aparāti sasniedzami ratiņkrēsla lietotājiem
- Visi ēkas stāvi ir aprīkoti ar evakuācijas krēslu

KĀPNES

- Viena augstuma pakāpieni
- Kontrastējošas margas 1,1 m augstumā, garākas kā pirmais un pēdējais pakāpiens par 0,3 m, margu gali noapaļoti uz eju
- Margās iestrādāts taktils apzīmējums par esošo stāvu
- Pirmais un pēdējais pakāpieni ir marķēti

LIFTS

- Kontrolpaneļa pogas nav augstāk par 1,2 m
- Kabīnes izmēri: vismaz 1,1 x 1,4 m
- Durvju platums: vismaz 0,9 m
- Iepretim lifta ieejai ir spogulis
- Lifta pogām un vadības panelim ir apzīmējums Braila rakstā vai taktilā veidā
- Paziņojums par lifta kustības virzienu un stāvu

PACĒLĀJS

- Vertikāls vai diagonāls pacēlājs
- Kāpurķēžu pacēlājs (ja cits risinājums tehniski nav iespējams)
- Patstāvīgas lietošanas iespējas un atbildīgās personas tālruņa numurs

TUALETE UN HIGIĒNAS TELPA

- Attālums no visattālākās vietas, kur uzturas cilvēki, līdz tualetei nepārsniedz 50 m
- Telpas izmērs: vismaz 2,2 x 1,6 m
- Klozetpoda priekšā ir brīvs manevrēšanas laukums 1,5 x 1,5 m; roku balsti
- Palīdzības pogas un aukla iespējami zemu
- Brīva vieta zem izlietnes
- Spogulis, ziepes un roku žāvētājs ir sasniedzams cilvēkiem ratiņkrēslā

DUŠAS TELPA

- Horizontāls un vertikāls rokturis
- Regulējams dušas uzgaļa augstums
- Sasniedzams ziepju turētājs un dvieļu āķis
- Stiprināms pie sienas vai pieliekams dušas krēsls
- Palīdzības pogas un aukla

**VIDES UN INFORMĀCIJAS
PAŠNOVĒRTĒJUMA ANKETAS
AIZPILDĪŠANA**

PAŠNOVĒRTĒJUMA ANKETAS SADAĻAS

PROJEKTA DATI

- Informācija par projekta īstenotāju un objektu

ĒKAS PAŠNOVĒRTĒJUMS

- Publiskas ēkas
- Pasākumu zāles
- Sporta būves

Kā aizpildīt pašnovērtējuma anketu (1)

Par katru publisko ēku (objektu) jāaizpilda atsevišķa anketa.

Ja pašnovērtējums tiek veikts jaunai būvniecībai, ir jānovērtē visa ēka un pilna cikla piekļūstamība šai ēkai.

Ja pašnovērtējums tiek veikts pārbūvei (ēkas daļai), tad jānovērtē tā ēkas daļa, kurā notiek investīcijas, kā arī pilna cikla piekļūstamība šai ēkas daļai.

Kā aizpildīt pašnovērtējuma anketu (2)

Ja atbilde uz jautājumu ir “Jā” – jāraksta skaitlis “1”, ja atbilde ir “Nē”, tad jāraksta skaitlis “0”.

Ēkai nav un nav iespējams izveidot autostāvvietu.

Jā	Nē
----	----

1

Uzmanīgi jālasa skaidrojumi – noteikta atbilde uz jautājumu var nozīmēt, ka virkne nākamo jautājumu nav jāatbild.

Ēkai ir viens stāvs (lifts vai pacēlājs nav nepieciešams).

Jā	Nē
----	----

Ja šajā jautājumā atbilde ir "Jā", uz 8.2.-8.4. jautājumu nav jāatbild.

Pieklūstamības koeficients un vērtēšanas skala

Ēkas vides pieklūstamības novērtējums (%)	Pieklūstams %	
	68%	
Vides un informācijas pieklūstamības koeficients**		7

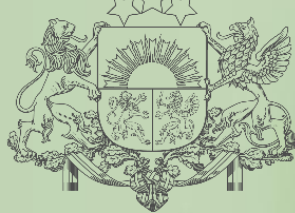
10-8 - ēka ir pieklūstama

7-6 - ēka ir daļēji pieklūstama

5-0 - ēka ir nepieklūstama

Ēkā ir nodrošināta vides un informācijas pieklūstamība tikai vienai vai divām funkcionālo traucējumu grupām, piemēram, tikai cilvēkiem ar kustību traucējumiem vai tikai cilvēkiem ar redzes traucējumiem, vai tā nepilnīgi nodrošināta visām funkcionālo traucējumu grupām.

Ēkā ir nepieciešams veikt vides un informācijas pieklūstamības uzlabošanas pasākumus, lai nodrošinātu cilvēku ar invaliditāti piekļuvi informācijai, pakalpojumiem, darba tirgum, kā arī lai veicinātu mērķa grupas vienlīdzīgas iespējas un sociālo iekļaušanu.

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

<https://www.lm.gov.lv/lv/horizontalais-princips-vienlidziba-ieklausana-nediskriminacija-un-pamattiesibu-ieverosana>

Kristaps Otersons

Kristaps.Otersons@lm.gov.lv

lmanketa@lm.gov.lv

Tel. 20631159

Skolas iela 28, Rīga, LV-1331

lm@lm.gov.lv

+371 80205100

